



ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 27.05.1998  
COM(1998) 275 τελικό

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ,  
ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ  
ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

**"ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΣ ΤΗ ΣΥΝΟΧΗ ΚΑΙ ΤΗΝ  
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΗΣ  
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ  
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ"**



## ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

- ΕΙΣΑΓΩΓΗ	σελ. 3
- ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ	σελ. 3
- ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ΤΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΑΡΟΥΣΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ	σελ. 4
• ΤΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ - ΠΑΡΕΛΘΟΥΣΕΣ ΚΑΙ ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	
• ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑ	
- ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΟΧΗ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	σελ. 8
-ΕΝΤΑΣΣΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΤΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	σελ. 10
• ΕΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ - ΚΟΙΝΕΣ ΕΥΘΥΝΕΣ	
• ΤΡΕΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	
- ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ	
- ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ	
- ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ	
- ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	σελ. 17
- ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ ΚΥΡΙΩΝ ΟΡΩΝ	σελ. 19
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ	σελ. 20

## ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η οικονομική και κοινωνική συνοχή μνημονεύεται ρητώς στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και η οικονομική και νομισματική ένωση και η ολοκλήρωση της ενιαίας αγοράς. Έχει επί πλέον υπογραμμισθεί στο ψήφισμα για την ανάπτυξη και την απασχόληση της συνόδου κορυφής του Άμστερνταμ και στη σύνοδο κορυφής με θέμα τις θέσεις εργασίας που πραγματοποιήθηκε στο Λουξεμβούργο τον Νοέμβριο του 1997, κατά την οποία προστέθηκε η απαίτηση να δοθεί προτεραιότητα στη μάχη κατά της ανεργίας.

Το έγγραφο της Επιτροπής "Agenda 2000" επιβεβαιώνει ότι τα διαρθρωτικά ταμεία πρέπει να εξακολουθήσουν να προάγουν την ανταγωνιστική ανάπτυξη και την αειφόρο ανάπτυξη που ευνοεί την δημιουργία θέσεων εργασίας στις λιγότερο ευνοημένες περιφέρειες. Προκειμένου να ενθαρρυνθεί η διαφοροποίηση, να αποκατασταθεί ο δυναμισμός της οικονομίας και να προαχθεί το δραστήριο επιχειρηματικό πνεύμα, πρέπει να θεσπισθούν ειδικά υποστηρικτικά μέτρα. Τέτοιου είδους μέτρα πρέπει να περιλαμβάνουν υποστήριξη της υποδομής, της τεχνολογικής, χρηματοδοτικής και οργανωτικής καινοτομίας, των ΜΜΕ και των ανθρωπίνων πόρων, συμπεριλαμβανομένης της ισότητας των ευκαιριών. Η Agenda 2000 απαιτεί επίσης να ληφθούν υπόψη οι προοπτικές των υποψηφίων προς ένταξη χωρών.

Το εν λόγω έγγραφο αναγνωρίζει ότι οι πολιτικές για τη γνώση - έρευνα, καινοτομία, εκπαίδευση και επιμόρφωση - πρέπει να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ επιστημονικής και τεχνολογικής αριστείας αφενός και βιομηχανικής και εμπορικής επιτυχίας αφετέρου. Η ενθάρρυνση της καινοτομίας στις ΜΜΕ θεωρείται ιδιαίτερος σημαντική.

Η παρούσα ανακοίνωση προτίθεται να συνενώσει τη συνοχή, την ανταγωνιστικότητα και την ΕΤΑ και καινοτομία σε ένα ενιαίο, συνεκτικό πλαίσιο.

## ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ

1. Κοινός μας στόχος είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικής ικανότητας των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών (ΛΕΠ - νοούνται οι περιφέρειες και οι γεωγραφικές περιοχές που είναι επιλέξιμες για τα διαρθρωτικά ταμεία) διασφαλίζοντας ότι οι πολιτικές ΕΤΑ και καινοτομίας εντάσσονται στον παραγωγικό ιστό της περιφέρειας.

Για να επιτευχθεί τούτο, είναι αναγκαίο να υπάρξει μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση των εθνικών και περιφερειακών αρχών και των οικονομικών φορέων ώστε:

- να ενισχυθεί η ικανότητα των περιφερειών να εντάξουν την ΕΤΑ και την καινοτομία στην οικονομική τους ανάπτυξη·
- να βελτιωθούν οι μαθησιακές διαδικασίες μέσω των οποίων οι επιχειρήσεις είναι δυνατόν να καταστούν περισσότερο καινοτόμες·
- να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις και οι φορείς να ανταποκριθούν στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν με την προσαρμογή τους στις νέες μορφές οργάνωσης εργασίας·
- να συντονισθούν καλύτερα οι κλαδικές πολιτικές σε εθνικό επίπεδο με την υποστήριξη των περιφερειακών αναπτυξιακών προσπαθειών.

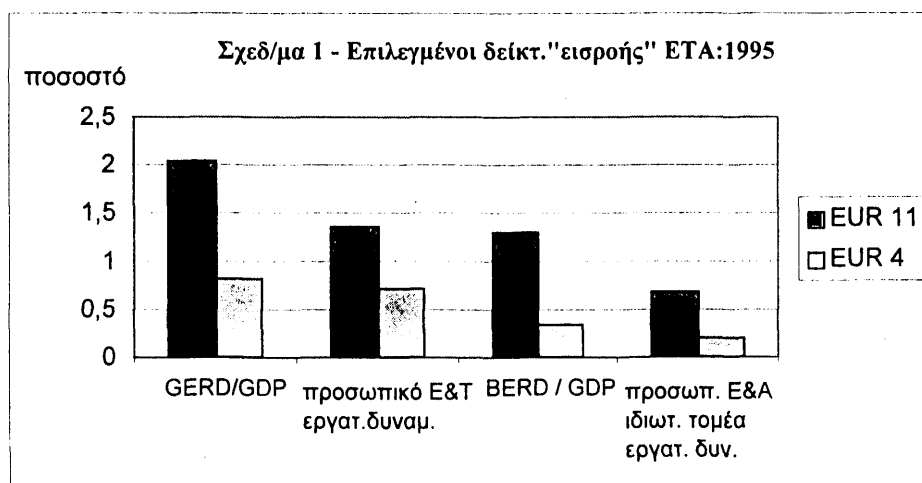
Η παρούσα ανακοίνωση αποσκοπεί επίσης να καταδείξει ότι η συμπληρωματική χρήση των κοινοτικών μέσων - των διαρθρωτικών ταμείων και του Προγράμματος Πλαισίου για την ΕΤΑ - είναι δυνατόν να συμβάλει στη συνοχή και την ανταγωνιστικότητα.

Επιπροσθέτως, οι υποψήφιες χώρες (η Κύπρος και οι Χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (ΧΚΑΕ) είναι επίσης δυνατόν να επωφεληθούν τα μέγιστα από την πείρα που αποκτήθηκε κατά τη στήριξη των ΛΕΠ από την ΕΕ για ΕΤΑ και καινοτομία.

## ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ΤΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΑΡΟΥΣΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

- Η στατιστική ανάλυση δείχνει ότι τόσο το οικονομικό χάσμα (υπολογιζόμενο με τιμές Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος ανά κάτοικο), όσο και το τεχνολογικό χάσμα (υπολογιζόμενο με τιμές Ακαθάριστων Δαπανών Ε&Α ως ποσοστό του ΑΕΠ και με βάση τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας ανά χίλιους κατοίκους) μεταξύ των τεσσάρων χωρών συνοχής (Irl, SP, PT και GR) και των άλλων κρατών μελών έχει μειωθεί από το 1989 και έπειτα.

Μολαταύτα - όπως παρουσιάζεται στο σχεδιάγραμμα 1 και στους πίνακες 1 και 2 του παραρτήματος - το τεχνολογικό χάσμα παραμένει σημαντικό τόσο στα ιδιωτικά όσο και στα δημόσια καθεστάτα ΕΤΑ. Επιπροσθέτως, η κατάσταση φαίνεται να παρουσιάζει μεγαλύτερη απόκλιση όταν εξετάζονται οι διαπεριφερειακές διαφορές. Σημαντικές διαπεριφερειακές διαφορές υφίστανται επίσης στις χώρες με πιο αποτελεσματικά καθεστάτα ΕΤΑ και καινοτομίας. Εντούτοις, ακόμη και όταν εξετάζονται οι ασθενέστερες περιφέρειες των πλουσιότερων χωρών, το οικείο καθεστώς ΕΤΑ και καινοτομίας είναι πιο εύρωστο και προσανατολιζόμενο στη ζήτηση από εκείνο των πτωχότερων χωρών.



(1)

Πηγή και ορισμοί - βλ. πίνακα 1 παραρτήματος

- Υπάρχουν επίσης ενδείξεις αυξανόμενης πόλωσης μεταξύ Βορρά - Νότου όσον αφορά τις τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ICTs), όπως καταδεικνύεται από την οικιακή και την εμπορική χρήση του Διαδικτύου, την κατ'οίκον κατοχή προσωπικών υπολογιστών, την φιλοξενία στον Παγκόσμιο Ιστό και τα σχέδια τηλεεργασίας.
- Γενικότερα μπορεί κανείς να πεί ότι τα επιστημονικά και τεχνολογικά καθεστάτα των ΛΕΠ - και ειδικότερα των περιφερειών του Στόχου 1 - εξακολουθούν να χαρακτηρίζονται από: (i) συνολικά χαμηλή ένταση ΕΤΑ, (ii) υπεραντιπροσώπευση του δημόσιου τομέα και μικρότερη παρουσία του ιδιωτικού τομέα, (iii) πρωταρχική

έμφαση στη βασική έρευνα, (iv) χαμηλά επίπεδα μεταφοράς τεχνολογίας μεταξύ ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και εντός του ίδιου του ιδιωτικού τομέα, (v) ελάχιστες συνδέσεις με τα διεθνή δίκτυα ΕΤΑ και καινοτομίας.

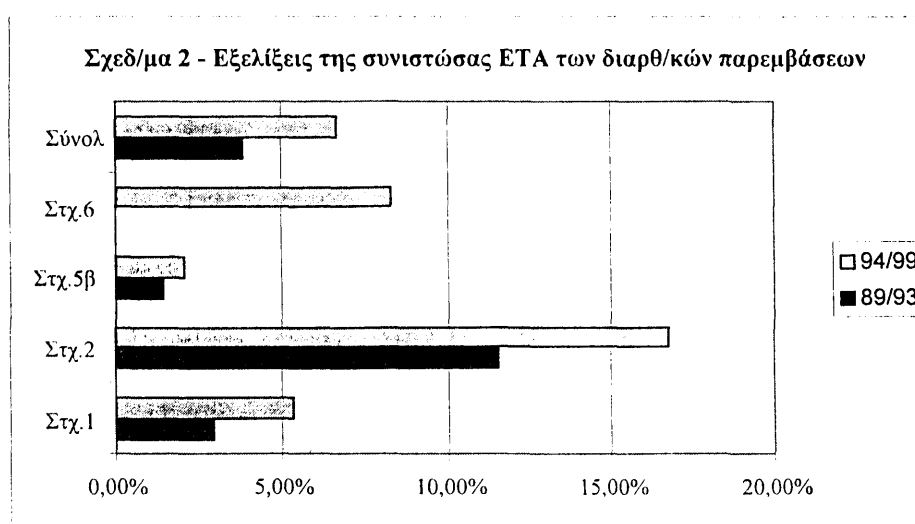
5. Οι εν λόγω ποιοτικές διαφορές υποδεικνύουν ότι η διοχέτευση δημόσιων κεφαλαίων σε ερευνητικές δραστηριότητες στις ΛΕΠ επιφέρουν μικρότερη οικονομική απόδοση από ό,τι σε πιο προηγμένες περιφέρειες. Πρέπει επομένως να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στον ιδιωτικό τομέα. Οι επιχειρήσεις πρέπει να εμπλακούν περισσότερο στην διαδικασία έρευνας και καινοτομίας και προς τούτο πρέπει να υπάρξει διευκόλυνση εκ μέρους των δημόσιων αρχών, ενισχύοντας το επιχειρηματικό κεφάλαιο και παρέχοντας περαιτέρω κίνητρα για την ενθάρρυνση δραστηριοτήτων, όπως το ηλεκτρονικό εμπόριο.

## ΤΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ - ΠΑΡΕΛΘΟΥΣΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

6. Η ανακοίνωση του 1993 υποστήριξε την ανάγκη να διατεθεί μέσω των διαρθρωτικών πολιτικών αυξανόμενο ποσό χρηματοδότησης σε δραστηριότητες σχετικές με την ΕΤΑ και την καινοτομία. Συνιστούσε να παρέχεται βοήθεια μέσω των διαρθρωτικών παρεμβάσεων για καλύτερο ποσοστό συμμετοχής των ΛΕΠ στο κοινοτικό πρόγραμμα πλαίσιο για την ΕΤΑ· να χρηματοδοτείται η μεταφορά τεχνολογίας και να εισαχθεί περισσότερη καινοτομία στις επιχειρήσεις.

Η υπόθεση που στήριζε τις εν λόγω συστάσεις ήταν ότι βασικοί πόροι προορίζονταν σχεδόν αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση της κλασικής υποδομής ΕΤΑ και της προανταγωνιστικής έρευνας. Επί παραδείγματι, η αξιολόγηση που διενεργήθηκε στο τέλος της προγραμματικής περιόδου 1989-1993 των διαρθρωτικών ταμείων στην Ελλάδα, την Ιρλανδία και την Πορτογαλία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι διαρθρωτικές παρεμβάσεις, μολονότι ήταν θετικές όσον αφορά τις συνολικές τους επιπτώσεις, παρουσίασαν πολλά προβλήματα. Αυτά ήταν τα εξής: έλλειψη χρηματοδοτικών εσόδων για τη λειτουργία των εγκαταστάσεων· υπερβολική έμφαση στην προσφορά του δημόσιου τομέα αντί να τονωθεί η ζήτηση του ιδιωτικού τομέα· υπερβολική προσφυγή των κρατών μελών στην εξωτερική χρηματοδότηση (ΕΕ) και αδικαιολόγητη συγκέντρωση δραστηριοτήτων ΕΤΑ γύρω από τις πρωτεύουσες.

7. Η κατάσταση έχει εξελιχθεί έκτοτε όσον αφορά τους ποσοτικούς όρους (βλ. σχεδιάγραμμα 2 και πίνακα 3 του παραρτήματος).



Επιπλέον, σε ορισμένες χώρες και περιφέρειες, κατεβλήθη μεγαλύτερη προσπάθεια για την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου, συμπεριλαμβανομένης της αύξησης του αριθμού του καταρτισμένου προσωπικού ΕΤΑ και της έμφασης στη δικτύωση, τη διαμεσολάβηση και την τόνωση της ζήτησης. Στην Ιρλανδία για παράδειγμα, μετά από την τελευταία μεσοπρόθεσμη επανεξέταση, δόθηκε μεγαλύτερη έμφαση στην ενδοεταιρική έρευνα και ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένης της επιμόρφωσης. Εν ολίγοις, χρειάζεται λιγότερη έρευνα για τις επιχειρήσεις και περισσότερη έρευνα εντός των επιχειρήσεων.

8. Παράλληλα με τις κύριες παρεμβάσεις των ταμείων, η Επιτροπή έθεσε σε εφαρμογή πολλά πειραματικά έργα προκειμένου να διερευνήσει τρόπους υπερνίκησης των ανωτέρω διαρθρωτικών δυσκολιών (ΠΛΑΙΣΙΟ 1).

#### **ΠΛΑΙΣΙΟ 1**

##### **□ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ**

Βάσει του άρθρου 10 του ΕΤΠΑ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) και σε συνεργασία με το Πρόγραμμα Καινοτομίας, αναπτύχθηκαν οι Περιφερειακές Στρατηγικές Καινοτομίας (RIS, Regional Innovation Strategies - άρθρο 10 του ΕΤΠΑ) και οι Περιφερειακές Στρατηγικές Καινοτομίας και Μεταφοράς Τεχνολογίας και Υποδομές (RITTS, Regional Innovation and Technology Transfer Strategies and Infrastructures- Πρόγραμμα Καινοτομίας), με τους ακόλουθους κύριους στόχους (βλ. χάρτη παραρτήματος):

- να δημιουργηθεί σαφές πλαίσιο στρατηγικής για την ένταξη της καινοτομίας στην παραγωγική δομή της περιφέρειας
- να δημιουργηθούν δίκτυα συνεργασίας εντός των επιχειρήσεων και μεταξύ επιχειρήσεων και δημοσίου τομέα
- να ενισχυθεί η ζήτηση για ΕΤΑ και καινοτομία στην περιφέρεια.

Με χρηματοδότηση βάσει του άρθρου 6 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και βάσει του άρθρου 10 του ΕΤΠΑ, τέθηκαν σε εφαρμογή οι Περιφερειακές Πρωτοβουλίες για την Κοινωνία των Πληροφοριών, προκειμένου να ληφθεί υπόψη η αυξανόμενη σημασία των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ICTs) για την περιφερειακή ανάπτυξη, την οργάνωση της εργασίας, τους ανθρώπινους πόρους, την απασχόληση και την ισότητα των ευκαιριών.

Παρόλες τις εν λόγω θετικές αλλαγές, μεγάλο μέρος των διαρθρωτικών παρεμβάσεων εξακολουθούν να στηρίζουν το υφιστάμενο επιστημονικό καθεστώς (προσανατολισμένο στο δημόσιο) - ειδικά στις περιφέρειες του Στόχου 1 - διακινώντας και ενδεχομένως ενισχύοντας τα διαρθρωτικά προβλήματα που ταλανίζουν το περιφερειακό καθεστώς καινοτομίας. Το συγκεκριμένο πρόβλημα πρέπει να εξετασθεί με κριτική ματιά.

## ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑ

9. Το Πρόγραμμα Πλαίσιο (ΠΠ) έχει συμβάλει στην κοινωνικοοικονομική συνοχή μέσω της επιμόρφωσης των ερευνητών, της διάδοσης των επιστημονικών και τεχνολογικών γνώσεων στις ΛΕΠ και της δημιουργίας δομών δικτύωσης.

Στο πλαίσιο του 3ου ΠΠ και του 4ου ΠΠ δυνητικά το ένα τέταρτο των συνδέσεων πραγματοποιήθηκαν μεταξύ των τεσσάρων χωρών συνοχής και των άλλων ένδεκα κρατών μελών. Μόνο το 1997 δημιουργήθηκαν περισσότερες από 13 000 τέτοιου είδους συνδέσεις.

Το ποσοστό χρηματοδοτικής συμμετοχής των ΛΕΠ, σχεδόν 9% - με ελαφρά αύξηση στο 4ο ΠΠ- βρίσκεται σε αναλογία με την σημερινή επιστημονική ικανότητά τους.

Δύο χώρες συνοχής, η Ισπανία και η Ελλάδα, σημείωσαν για παράδειγμα σημαντική πρόοδο στον τομέα της τεχνολογίας των πληροφοριών, της βιοϊατρικής και της υγείας. Τα πρότυπα, οι μετρήσεις, και οι δοκιμές αποτελούν επίσης σημαντική περιοχή στην οποία οι τέσσερις χώρες συνοχής βελτίωσαν τη συμμετοχή τους. Από την άλλη πλευρά, μένει να επιτευχθεί πρόοδος στη βιομηχανική τεχνολογία και την τεχνολογία υλικών, καθώς και την βιοτεχνολογία.

Περαιτέρω, ειδικά χαρακτηριστικά του 4ου Προγράμματος Πλαισίου αναδείχθηκαν ιδιαίτερος σημαντικά για τις ΛΕΠ, όπως τα Μέτρα Ενίσχυσης της Τεχνολογίας για τις ΜΜΕ με προσανατολισμό τη ζήτηση (Technology Stimulation Measures for SMEs -TSMEs) (ΠΛΑΙΣΙΟ 2).

### **ΠΛΑΙΣΙΟ 2**

#### **□ ΜΕΤΡΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΜΜΕ (TSMEs)**

Βασίζόμενα στις επιτυχείς δράσεις CRAFT (Cooperative Research Action for Technology - Ερευνητική Δράση Συνεργασίας για την Τεχνολογία) στο πλαίσιο του BRITTE-EURAM, τα TSMEs ενθαρρύνουν τη χρήση των "επιχορηγήσεων αναγνωριστικής φάσεως" και επιτρέπουν στις ΜΜΕ να προσλάβουν τρίτους για τη διεξαγωγή έρευνας συνεργασίας. Παρατηρήθηκε υψηλότερο επίπεδο συμμετοχής από εταιρείες των τεσσάρων χωρών συνοχής στα εν λόγω μέτρα εν συγκρίσει με την μέση συμμετοχή τους σε έργα του Προγράμματος Πλαισίου.

Επιπλέον, τα εν λόγω είδη έργων, δίνοντας έμφαση στις τεχνολογικές ανάγκες των επιχειρήσεων, παρέχουν νέα διάσταση στη δικτύωση των τοπικών ΜΜΕ μεσαίας/χαμηλής τεχνολογίας με ξένες εταιρείες. Οι εν λόγω προσπάθειες ενισχύονται από το Πρόγραμμα Καινοτομίας το οποίο προωθεί την απορρόφηση της καινοτομίας και της τεχνολογίας, από τα Κέντρα Αναδιανομής της Καινοτομίας τα οποία συνδράμουν τις ΛΕΠ στην πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες, καθώς και από τα έργα RITTS τα οποία βοηθούν στην ανάπτυξη πνεύματος καινοτομίας.

10. Το 5ο Πρόγραμμα Πλαίσιο προτίθεται να εστιασθεί στην επίλυση περιορισμένου αριθμού κοινωνικοοικονομικών προβλημάτων, μέσω των "κεντρικών δράσεων". Ιδιαίτερος σημαντικές για τις ΛΕΠ θα είναι εκείνες οι κεντρικές δράσεις που αφιερώνονται στην "Αειφόρο διαχείριση και την ποιότητα των υδάτων", την "Αειφόρο ανάπτυξη της γεωργίας, της αλιείας και της δασοκομίας, συμπεριλαμβανομένης της ολοκληρωμένης ανάπτυξης των αγροτικών περιοχών", τα "Συστήματα και υπηρεσίες για τον πολίτη", την "Αειφόρο κινητικότητα και διατροφικότητα" και την "Πόλη του μέλλοντος και την πολιτιστική κληρονομιά".



Ως συνέχεια του 4ου Προγράμματος Πλαισίου, ορισμένες επιτυχείς δράσεις θα ενισχυθούν, κυρίως η επιμόρφωση και η κινητικότητα των ερευνητών, η προώθηση της καινοτομίας και η διάδοση των ερευνητικών αποτελεσμάτων και της δικτύωσης των ερευνητών. Από αυτή την άποψη, το μελλοντικό πρόγραμμα "Προώθηση της καινοτομίας και ενθάρρυνση της συμμετοχής των

ΜΜΕ" θα στηρίζει περαιτέρω τις ΛΕΠ ευνοώντας την δραστηριότητα δικτύωσης και προωθώντας τη βέλτιστη πρακτική.

## **ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΟΧΗ ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ**

11. Αναγνωρίζεται ολοένα και περισσότερο ότι η ενθάρρυνση της ανταγωνιστικότητας, σε μια εποχή ταχέων οικονομικών και πολιτιστικών μεταβολών σε παγκόσμιο επίπεδο απαιτεί κεντρικές πολιτικές παρεμβάσεις σε διάφορα επίπεδα:
  - Στρατηγικός σχεδιασμός και προώθηση της εταιρικής συνεργασίας σε όλα τα επίπεδα·
  - Πολιτικές εκπαίδευσης και επιμόρφωσης·
  - Παροχή επιχειρηματικού κεφαλαίου·
  - Ρυθμιστικές πολιτικές·
  - Παροχή βαρειάς και ελαφράς υποδομής·
  - Πολιτικές ανάπτυξης επιχειρήσεων.
  
12. Για παράδειγμα, στο πλαίσιο των παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων, παρατηρείται στις περιοχές του Στόχου 2 σαφής τάση για ένταξη της ΕΤΑ και της καινοτομίας σε πιο πολύπλοκες τοπικές οικονομικές στρατηγικές για τη δημιουργία και ενίσχυση των ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων και την υπέρβαση των μειονεκτημάτων. Συχνά οι περιοχές του Στόχου 2 είναι σε θέση να εκμεταλλευθούν τα οικονομικά πλεονεκτήματα των μεγάλων πόλεων. Επί παραδείγματι, οι συνενώσεις βιομηχανιών ή τομέων δύνανται να εκμεταλλευθούν τις οικονομίες ευρέος φάσματος εφαρμογών, την σιωπηρή μεταφορά γνώσεων και τα δυναμικά δίκτυα. Τέτοιου είδους συγκροτήματα δύνανται επίσης να έχουν πρόσβαση σε υψηλής τεχνολογίας τηλεπικοινωνιακά δίκτυα και σε υψηλή, συγκεντρωτική ζήτηση αγαθών και υπηρεσιών που δημιουργούν τέτοιου είδους δίκτυα. Η Βόρεια Γιουτλάνδη στη Δανία αποτελεί εξαιρετικό παράδειγμα συνένωσης επιχειρήσεων (ΠΛΑΙΣΙΟ 3).

Οι αγροτικές ή παράκτιες περιοχές, από την άλλη πλευρά, θα έχουν την ευκαιρία να εκμεταλλευθούν διαφορετικά στοιχεία ενεργητικού στα οποία το περιβάλλον και ίσως και ο τουρισμός διαδραματίζουν ρόλο.

### ΠΛΑΙΣΙΟ 3

#### ΒΟΡΕΙΑ ΓΙΟΥΤΛΑΝΔΗ, ΔΑΝΙΑ (Στχ. 2)

Η Βόρεια Γιουτλάνδη έχει πληγεί από υψηλά επίπεδα ανεργίας, ως συνέπεια του κλεισίματος ναυτιλιακών και άλλων σχετικών βιομηχανιών. Τα κυριότερα προβλήματά της ήταν - και σε κάποιο βαθμό παραμένουν - η έλλειψη διεθνοποίησης, ο σχετικά μικρός αριθμός επιχειρηματιών εν συγκρίσει με το μέγεθός της, η έλλειψη κύριων δεξιοτήτων, καθώς και ένας πυρήνας μακροχρόνιας ανεργίας. Η Βόρεια Γιουτλάνδη υπήρξε μαλαταύτα εξαιρετικά επιτυχής στη χάραξη αναπτυξιακής στρατηγικής που θέτει στο επίκεντρό της την ΕΤΑ και την καινοτομία. Η εν λόγω στρατηγική περιλαμβάνει:

- Εισαγωγή καινοτόμων πρακτικών, τεχνολογιών και τεχνικών σε παραδοσιακές βιομηχανίες και υπηρεσίες, προσθέτοντας γνώσεις στις διαδικασίες σχεδιασμού και παραγωγής, όπως επίσης χρησιμοποιώντας νέα υλικά και αναπτύσσοντας νέα προϊόντα.
- Ενθάρρυνση της ελκυστικότητας και της ανάπτυξης βιομηχανιών υψηλής τεχνολογίας, με βάση τη σύγκλιση της επιστήμης, της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας, ιδίως στις τεχνολογίες των επικοινωνιών και στις εφαρμογές.
- Διατήρηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επιμόρφωσης του εργατικού δυναμικού, αποσκοπώντας στη βελτίωση της διαχείρισης και της συγκράτησης πτυχιούχων.

Από το 1989 επιτράπη στην βιομηχανία του ιδιωτικού τομέα να επωφεληθεί από την ενίσχυση των διαθρωτικών ταμείων στο πλαίσιο του Στόχου 2. Τούτο ενίσχυσε με τη σειρά του το ενδιαφέρον των ΜΜΕ για ανάπτυξη προγραμμάτων με βάση την καινοτομία, τα οποία αύξησαν το "γνωστικό περιεχόμενο" των προϊόντων και τις διαδικασίες διαχείρισης και παραγωγής. Οι σχέσεις μεταξύ ΜΜΕ και ερευνητικών ιδρυμάτων βελτιώθηκαν, όμως αρχικώς οι σχέσεις είχαν την τάση να αντικατοπτρίζουν την "τεχνολογική ώθηση" εκ μέρους των παρεχόντων ΕΤΑ. Πρόσφατα εντούτοις σημειώθηκε μεταβολή ως προς αυτό, από τη στιγμή που οι ΜΜΕ άρχισαν να επηρεάζουν τους ερευνητές σε πιο ισότιμη βάση. Σε τρεις χώρους - τσίπς και κυκλώματα, επικοινωνιακός εξοπλισμός και ανάλυση εικόνας - αναπτύχθηκαν νέες πρωτοπόρες εμπορικές και οικιακές εφαρμογές σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα.

Οι συνενώσεις πραγματοποιούνται για να αναπτυχθούν οι εν λόγω συμπληρωματικές δραστηριότητες και οι οικονομίες με ευρύ πεδίο εφαρμογών. Το πανεπιστήμιο του Aalborg βοήθησε, μέσω της πρωτοβουλίας NOVI που ανέλαβε (επιστήμη / τεχνολογικό πάρκο και σχετικοί χρηματοδοτικοί μηχανισμοί) στην ενίσχυση της εν λόγω φυσικής παγιοποίησης και, δουλεύοντας με κεντρικές επιχειρήσεις, συμμετείχε επίσης στο 3ο και 4 Πρόγραμμα Πλαίσιο για την έρευνα.

Η ικανότητα μελλοντικού σχεδιασμού, τόσο *οριζοντίως*, στις σχετικές περιοχές άσκησης πολιτικής, όσο και *καθέτως*, μεταξύ των επιπέδων της εξουσίας, σημειώνει αύξηση στη Βόρεια Γιουτλάνδη. Εικοσιεπτά δήμοι ενώθηκαν στο πλαίσιο της εν λόγω περιφερειακής στρατηγικής για την οικονομική ανάπτυξη, η οποία έχει θέσει την ΕΤΑ και την καινοτομία υψηλά στον κατάλογο των παρεμβάσεων. Διάφορα υπουργεία αναπτύσσουν διάλογο με την περιφέρεια προκειμένου να στηρίζουν την τοπική ανάπτυξη.

13. Είναι ανάγκη να διασφαλισθεί ότι οι παρεμβάσεις ΕΤΑ και καινοτομίας εντάσσονται στον παραγωγικό ιστό της περιφέρειας. Το περιφερειακό σύστημα ΕΤΑ και καινοτομίας - που δεν θεωρείται πλέον ως κυριαρχούμενο από τα ερευνητικά ιδρύματα με προσανατολισμό την προσφορά, αλλά επεκτείνεται ώστε να συμπεριλάβει επιχειρήσεις, φορείς χάραξης πολιτικής και την αγορά εργασίας -

πρέπει να ανταποκρίνεται στο τοπικό οικονομικό *milieu* (περιβάλλον). Οι ΛΕΠ, λιγότερο ικανές να προσελκύσουν δραστηριότητες υψηλής προστιθέμενης αξίας, δύνανται να αποκομίσουν οφέλη ιδίως συντονίζοντας τις στρατηγικές τους για την ΕΓΑ και την καινοτομία με τα οικονομικά τους σχέδια.

## **ΕΝΤΑΣΣΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΓΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ**

14. Από την προηγούμενη ανάλυση προκύπτουν οι ακόλουθες σκέψεις.
- Οι δημόσιες παρεμβάσεις πρέπει να προσανατολίζονται στην ανάπτυξη ολοκληρωμένων πλαισίων, τα οποία με τη σειρά τους έχουν ισχυρούς δεσμούς με την αγορά (ήτοι επιχειρηματικό κεφάλαιο· πρόσβαση στην ενιαία αγορά...)
  - Τα εν λόγω πλαίσια πρέπει να διασφαλίζουν το περιβάλλον εντός του οποίου δραστηριοποιούνται οι εταιρείες - ιδίως οι ΜΜΕ - και οι φορείς ΕΓΑ και καινοτομίας.
  - Πρέπει να βασίζονται σε αποτελεσματική και επακριβή "ανάλυση αναγκών".
  - Η συναίνεση, οι εταιρικές συνεργασίες και η δέσμευση των κύριων φορέων είναι ουσιαστικής σημασίας.
  - Πρέπει να επιδιωχθεί πραγματικός συντονισμός σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο
    - προκειμένου να αποφευχθεί η μη αναγκαία επανάληψη των προσπαθειών μεταξύ περιφερειών και
    - προκειμένου να διασφαλισθεί ευρύτερη διανομή των τεχνολογικών δυνατοτήτων.

Οι εν λόγω σκέψεις οδήγησαν στην ιδέα ότι προκειμένου να παρασχεθεί βοήθεια στη μείωση του οικονομικού χάσματος, πρέπει να υιοθετηθεί η συστημική προσέγγιση, ώστε να καταστεί δυνατόν η πολιτική ΕΓΑ και καινοτομίας να ενσωματωθεί με σωστό τρόπο στην ευρύτερη στρατηγική τοπικής και περιφερειακής οικονομικής ανάπτυξης.

## **ΕΓΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ - ΚΟΙΝΕΣ ΕΥΘΥΝΕΣ**

15. Από την άποψη της ανταγωνιστικότητας και της συνοχής, υπάρχει επομένως σαφής ανάγκη χάραξης **ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΕΓΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ**, οι οποίες να συνδέονται με την διαδικασία οικονομικής ανάπτυξης των περιφερειών και οι οποίες να εντάσσονται, μέσω του εθνικού καθεστώτος υποστήριξης της ΕΓΑ και της καινοτομίας, στην ευρύτερη ευρωπαϊκή προοπτική. Η στρατηγική διαρθρώνεται σε τρία επίπεδα.

### *-Ρόλος των τοπικών και περιφερειακών φορέων*

- i. διεξαγωγή της ανάλυσης των περιφερειακών και τοπικών αναγκών και του δυναμικού·

- ii. ανάπτυξη του στρατηγικού πλαισίου εντός του οποίου πρέπει να ενσωματώνονται η έρευνα, η τεχνολογική καινοτομία και οι σχετικές πολιτικές·
- iii. εφαρμογή συμπεφωνημένου προγράμματος για την ΕΤΑ και την καινοτομία, το οποίο περιλαμβάνει ειδικές προτεραιότητες και μέτρα, κατάλληλα για εκτέλεση από αρμόδιους οργανισμούς·
- iv. οργάνωση εκσυγχρονισμένης, εστιασμένης και διεξοδικής περιφερειακής εταιρικής συνεργασίας, η οποία αναλαμβάνει την ευθύνη για τον αποτελεσματικό στρατηγικό σχεδιασμό της οικονομικής ανάπτυξης, τον συντονισμό των εργαλείων πολιτικής και παρέχει τα αναγκαία κεφάλαια για την χρηματοδότηση της στρατηγικής και των δράσεων.

*-Ρόλος των κρατών μελών*

- v. καθορισμός των συνθηκών σε εθνικό πλαίσιο, δια των οποίων είναι δυνατόν να βοηθηθούν οι προσπάθειες ΕΤΑ και καινοτομίας·
- vi. διαμόρφωση εθνικών πολιτικών και καθεστώτων ΕΤΑ και καινοτομίας, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής των τεχνολογικών εγκαταστάσεων και των προγραμμάτων που παρέχουν βοήθεια για τη χρήση των εν λόγω εγκαταστάσεων από τις επιχειρήσεις των περιφερειών·
- vii. προετοιμασία των σχεδίων ανάπτυξης, προκειμένου να λάβουν συγχρηματοδότηση από τα διαρθρωτικά ταμεία.

*- Ρόλος των κρατών μελών και της ΕΕ*

- viii. καθορισμός μακροπρόθεσμων στρατηγικών στόχων για την πολιτική ΕΤΑ και καινοτομίας, με βάση την πλήρη κατανόηση των ισχυρών και αδυνάτων σημείων του συστήματος ΕΤΑ και καινοτομίας και του οικονομικού συστήματος εκάστου κράτους μέλους·
- ix. διασφάλιση της συνοχής των παρεμβάσεων και της ευθυγράμμισης και του προσανατολισμού των διαθέσιμων εργαλείων προς συμβατούς σκοπούς.

Υπάρχουν εν προκειμένω δύο βάσεις στρατηγικής. Πρώτον, η Πράσινη Βίβλος για την καινοτομία και το Σχέδιο Δράσης για την καινοτομία παρέχουν στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη κοινό πλαίσιο, το οποίο επιτρέπει τον καθορισμό επιλογών προτεραιότητας και ευκαιριών συνεργασίας. Δεύτερον, προκειμένου να προωθηθεί ευρεία συζήτηση για τους μακροπρόθεσμους προσανατολισμούς της χωροταξικής ανάπτυξης της Ευρώπης, τα κράτη μέλη συμφώνησαν να αναπτύξουν το Σχέδιο Ανάπτυξης του Κοινοτικού Χώρου (ΣΑΚΧ), του οποίου η έγκριση προβλέπεται την άνοιξη του 1999.

- 16. Πρέπει να υπάρξει συμφωνία μεταξύ των φορέων όλων των επιπέδων σχετικά με τα κριτήρια επίδοσης και τους στόχους, να επινοηθούν αποτελεσματικές διαδικασίες ελέγχου και αξιολόγησης και να εναρμονισθούν τα χρονοδιαγράμματα των προγραμμάτων. Είναι πράγματι αναγκαίο να βασισθούν τα κριτήρια επίδοσης και οι στόχοι στη σαφή κατανόηση των συνολικών επιπτώσεων των πολιτικών ΕΤΑ και

καινοτομίας στην περιφερειακή ανάπτυξη και συνοχή. Η πλήρης αξιολόγηση των παρεμβάσεων θα επιτρέψει να καθορισθούν ακριβέστεροι δείκτες επίδοσης.

17. Η εφαρμογή ευρύτερης στρατηγικής ΕΤΑ και καινοτομίας θα ευθυγραμμισθεί εν τέλει με τις συνθήκες και το δυναμικό των ίδιων των περιφερειών και των τοπικών κοινοτήτων, παραμένουν όμως ορισμένες κεντρικές δραστηριότητες τις οποίες κανένα κράτος μέλος ή περιφέρεια δεν μπορεί να αγνοεί. Η προώθηση της καινοτομίας, η βιομηχανική συνεργασία και η δικτύωση, καθώς και η ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού θα είναι κοινές σε όλες τις στρατηγικές.

## ΤΡΕΙΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

### ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

18. Μια από τις κύριες προτάσεις που στηρίζουν την παρούσα ανακοίνωση είναι ότι η πολιτική συνοχής πρέπει να μετατοπισθεί από την πρωταρχική προώθηση της καινοτρόπου έρευνας και της τεχνολογικής ικανότητας καθεαυτής, στην υποβοήθηση της μεταστροφής των προσπαθειών ΕΤΑ και καινοτομίας προς την οικονομική δραστηριότητα. Σημαντικά στοιχεία για την προώθηση της καινοτομίας σε αυτό το πλαίσιο είναι τα ακόλουθα:
- i. εστίαση των στρατηγικών καινοτομίας σε σχέδια με προσανατολισμό τη ζήτηση, ώστε να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση ως προς την τεχνολογία και να ενισχυθεί η διαχείριση της καινοτομίας. Ορισμένες επιχειρήσεις, ιδίως οι ΜΜΕ εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν την καινοτομία ως επιπρόσθετο φορτίο και κόστος, παρά ως ευκαιρία και επένδυση για το μέλλον. Οι ΜΜΕ ίσως δεν έχουν αναγκαστικά συνειδητοποιήσει τις ανάγκες τους (π.χ. πρόσβαση σε διεθνείς αγορές) και, ως εκ τούτου, ενδεχομένως δεν επιζητούν λύσεις. Ούτε οι μικρές επιχειρήσεις που παράγουν ερευνητικά αποτελέσματα είναι σε θέση να διασφαλίσουν την πώλησή τους.
  - ii. προώθηση πολιτικής συνολικής ποιοτικής διαχείρισης σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, δεδομένου ότι ανοίγει το δρόμο για την τόνωση της ζήτησης για καινοτομία (ιδίως στις ΜΜΕ) και συμβάλλει σε αύξηση του ανταγωνισμού των επιχειρήσεων (ΠΛΑΙΣΙΟ 4).

#### ΠΛΑΙΣΙΟ 4

##### - ΕΥΡΩΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Το σχέδιο EUROMANAGEMENT (ΕΥΡΩΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ) εφαρμόζεται τόσο σε εθνικό όσο και σε τοπικό επίπεδο. Πρώτον, καθιερώνεται κοινή μεθοδολογία για την παροχή βοήθειας σε ΜΜΕ σε τομείς που είναι κρίσιμοι για την επιβίωση ή την ανάπτυξή τους (π.χ. περιβάλλον, ΕΤΑ, τυποποίηση, πιστοποίηση, ποιότητα, κλπ.). Κατόπιν, διενεργείται έλεγχος στις ΜΜΕ από συμβούλους σε τομείς σχετικούς με την συντονισμένη δράση, προκειμένου να εκτιμηθούν τα ισχυρά τους σημεία, οι αδυναμίες τους και η προθυμία τους να υποβάλουν αίτηση για προγράμματα της ΕΕ. Η εκτίμηση των συνεπαγομένων εκθέσεων παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον για τους εξειδικευμένους συμβούλους, τις δημόσιες αρχές και τις ΜΜΕ, δεδομένου ότι επιτρέπουν την αναγνώριση του πειραματισμού και την συγκριτική αξιολόγηση ανά την Ευρώπη.

- iii. ανάπτυξη νέων χρηματοδοτικών και διαχειριστικών μηχανισμών, προσαρμοσμένων στα χαρακτηριστικά της οικονομικής δομής των ΛΕΠ και συνυπολογισμός της ανάγκης να δημιουργηθούν εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης και δημιουργία άμεσων συνδέσεων με τις χρηματοδοτικές αγορές (ΠΛΑΙΣΙΟ 5).

#### **ΠΛΑΙΣΙΟ 5**

##### **- ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ CDTI**

Η συνολική επιχορήγηση CDTI (Centro para el Desarrollo Tecnológico Industrial) για τον Στόχο 1 του Ισπανικού Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ) αντιπροσωπεύει ένα άλλο ενδιαφέρον σχέδιο. Η Συνολική Επιχορήγηση CDTI αποτελεί εργαλείο, στο πλαίσιο του ισπανικού ΚΠΣ για τις περιφέρειες του Στόχου 1, μέσω του οποίου συγχρηματοδοτούνται τεχνολογικά έργα που υποβάλλονται από επιχειρήσεις (έως 50% του συνολικού κόστους), είτε χωρίς επιστροφή χρημάτων σε περίπτωση αποτυχίας, είτε, σε περίπτωση επιτυχίας, με επιστροφή των χρημάτων για περίοδο πέντε ετών χωρίς την επιβολή τόκων, αρχής γενομένης από το τέλος του έργου. Δεν απαιτείται καμία εγγύηση. Τα κεφάλαια, από τη στιγμή που εξοφλώνται, επανεισάγονται στο σύστημα για χρηματοδότηση νέων έργων.

- iv. εξορθολογισμός της υπερβολικής ζήτησης για παροχή υποστηρικτικών υπηρεσιών σε επιχειρήσεις των κρατών μελών, ώστε να διασφαλισθεί υψηλότερος βαθμός εξειδίκευσης και στοχοθέτησης των προσφερόμενων υπηρεσιών
- v. ενθάρρυνση των δραστηριοτήτων που υποστηρίζουν την καινοτομία, στις οποίες περιλαμβάνονται:
- η προώθηση της επαγγελματικής κινητικότητας και νέων εργασιακών σχεδίων για να βοηθηθεί η ανάπτυξη της απασχόλησης·
  - η συνεργασία μεταξύ ερευνητικών ιδρυμάτων (δημόσιων και ιδιωτικών) και ΜΜΕ·
  - η εκμετάλλευση της τεχνολογίας των πληροφοριών·
  - οι πολιτικές υποστήριξης επιχειρηματικού κεφαλαίου για να βοηθηθεί η "ανάδυση" νέων επιχειρήσεων (πχ. από πανεπιστήμια ή μεγαλύτερες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην ΕΤΑ και την καινοτομία)·
  - οι πολιτικές για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, ιδίως εκείνες που υποστηρίζουν τις ΜΜΕ·
  - η ανάπτυξη μηχανισμών προώθησης της ΕΤΑ που αφορά τις εταιρείες, με σκοπό την αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων που ασχολούνται με την ΕΤΑ, ιδίως των "πρωτόπειρων".
- vi. Απόκτηση γνώσης από την ορθή πρακτική που εφαρμόζεται στις συνενώσεις επιχειρήσεων, οι οποίες πραγματοποιούνται σε κέντρα αριστείας, σε πανεπιστήμια, σε επιστημονικά και τεχνολογικά πάρκα, με σκοπό:

- την ανάπτυξη των εμπορικών εφαρμογών της έρευνας στα εν λόγω πεδία.
- την χρήση της χρηματοδοτικής και εμπορικής τεχνογνωσίας που προσφέρουν οι χρηματοδότες επιχειρήσεων και τα χρήματα του επιχειρηματικού κεφαλαίου για την δημιουργία νέων επιχειρήσεων που να είναι σε θέση να εκμεταλλευθούν τις εν λόγω τεχνολογίες και να κατακτήσουν νέες αγορές.
- την χρήση των τεχνολογιών προς όφελος των τοπικών κοινοτήτων - πχ. για την βελτίωση της πρόσβασης μέσω υπολογιστή σε δημόσιες υπηρεσίες ή την ανάπτυξη δικτύων για την ενημέρωση της κοινότητας και την επιμόρφωση.

#### *ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ*

19. Η συνεχώς αυξανόμενη πίεση της αγοράς όπως η παγκοσμιοποίηση, η απορρύθμιση, τα μεταβαλλόμενα μοντέλα ζήτησης και οι νέες κοινωνικές ανάγκες, όπως επίσης οι επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις καθιστούν την καινοτομία πολυπλοκότερη, δαπανηρότερη και περικλείουσα περισσότερους κινδύνους. Προκειμένου να γίνει διαχείριση της εν λόγω πολυπλοκότητας δεν αρκεί να αγορασθεί προηγμένος εξοπλισμός ή να διασφαλισθεί η πρόσβαση σε νέες τεχνολογίες.

Υπάρχει επίσης η ανάγκη ενσωμάτωσης της καινοτομίας σε άλλες λειτουργίες της επιχειρηματικής ανάπτυξης - όπως η προώθηση πωλήσεων, η ανάπτυξη των ανθρωπίνων πόρων, ο έλεγχος της ποιότητας - και δημιουργίας βρόχων ανάδρασης στην διοίκηση των επιχειρήσεων. Δεδομένου ότι οι ΜΜΕ δεν διαθέτουν τη διάρθρωση των μεγάλων επιχειρήσεων, οφείλουν να προσφεύγουν στις δυνατότητες που υπάρχουν εκτός επιχείρησης. Συνεπώς, οι πολιτικές παρεμβάσεις πρέπει να βασίζονται στην ορθή κατανόηση των μηχανισμών που διέπουν τις δυνατότητες δικτύωσης των ΜΜΕ. Σημαντικά στοιχεία για τον προσδιορισμό της πολιτικής είναι τα ακόλουθα:

- ανάπτυξη των υφισταμένων διαύλων τεχνολογικής ενημέρωσης και πρόσκτησης, καθώς και του πεδίου εφαρμογής για αλλαγή / διεύρυνση των εν λόγω διαύλων μέσω της δικτύωσης·
- προσδιορισμός των υφισταμένων κενών (επικοινωνιακό, πολιτιστικό) μεταξύ ΜΜΕ και της υποδομής προσφοράς τεχνολογίας·
- διευκόλυνση των δικτύων επιχειρήσεων για την ενθάρρυνση της διεπιχειρησιακής μάθησης και της χάραξης συλλογικών στρατηγικών για τη βελτίωση της θέσης τους στην αγορά·
- δημιουργία περιφερειακών συνενώσεων υπεργολαβικών επιχειρήσεων, δεδομένου ότι η υπεργολαβική δραστηριότητα αποτελεί συχνά κύριο χαρακτηριστικό της παραγωγικής δομής των ΛΕΠ·
- ανάπτυξη της τεχνολογικής επικύρωσης και των έργων μεταφοράς τεχνολογίας ως εργαλείο επίδειξης των ωφελειών που προκύπτουν από την υιοθέτηση καινοτόμων τεχνολογιών και διαδικασιών·
- συνυπολογισμός των κοινωνικών πτυχών της καινοτομίας·
- κατανόηση των οργανωτικών και χωροταξικών συνθηκών για την υποστήριξη και μεταφορά τεχνολογίας, προκειμένου να διευκολυνθεί η εξατομικευμένη και διαφοροποιημένη προσέγγιση της τεχνολογικής υποστήριξης.

20. Η Επιτροπή ανέπτυξε πολλά εργαλεία τα οποία υποστηρίζουν τη δικτύωση, ευνοούν την βιομηχανική συνεργασία και ενισχύουν τις δημόσιες / ιδιωτικές εταιρικές συνεργασίες (ΠΛΑΙΣΙΟ 6).

#### **ΠΛΑΙΣΙΟ 6**

##### **□ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ**

Τα κοινοτικά δίκτυα, όπως τα Κέντρα Αναδιανομής της Καινοτομίας, τα Ευρωπαϊκά Κέντρα Πληροφοριών και τα Ευρωπαϊκά Δίκτυα και Υπηρεσίες, δύνανται να συνδράμουν τις ΛΕΠ. Τα εν λόγω δίκτυα διευκολύνουν την συμμετοχή τους σε κοινοτικές δραστηριότητες και βελτιώνουν την απορροφητική τους ικανότητα σε σχέση με τη νέα τεχνολογία και την καινοτομία. Επί παραδείγματι, η Επιτροπή προώθησε από το 1984 το δίκτυο των Ευρωπαϊκών Κέντρων Επιχειρήσεων και Καινοτομίας (ΕΚΕΚ, BICs - Business Innovation Centres). Τα εν λόγω Κέντρα προσφέρουν το πλεονέκτημα της σύνδεσης με διεθνές δίκτυο (Ευρωπαϊκό Δίκτυο ΕΚΕΚ), το οποίο διοικείται σε κεντρικό και εθνικό επίπεδο, βοηθά την μεταφορά τεχνολογίας, διασφαλίζει τη μεταφορά τεχνογνωσίας και διευκολύνει την διαπεριφερειακή και διεθνή συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων. Τα εν λόγω δίκτυα πρέπει να ανταποκρίνονται περισσότερο στις ανάγκες των τοπικών φορέων, οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με τον προσδιορισμό και την εφαρμογή των χωροταξικών και επιχειρηματικών στρατηγικών που αποσκοπούν στη δημιουργία ή την ενίσχυση των τοπικών συστημάτων καινοτομίας.

##### **□ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ - Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΥΑΛΙΑΣ**

Η Περιφερειακή Στρατηγική Καινοτομίας στην Ουαλία – κατά το παρελθόν Περιφερειακό Τεχνολογικό Σχέδιο – συγχρηματοδοτούμενο βάσει του άρθρου 10 του ΕΤΠΑ -οδήγησε σε διαβουλεύσεις στις οποίες συμμετείχαν πάνω από 700 άτομα που εκπροσωπούσαν περισσότερες από 600 οργανώσεις. Ως αποτέλεσμα του Περιφερειακού Τεχνολογικού Σχεδίου επελέγησαν 60 κύρια έργα που καλύπτουν όλους τους τομείς της ουαλικής οικονομίας και τα οποία βρίσκονται τώρα σε φάση εκτέλεσης (π.χ. το Ουαλικό Δίκτυο Χρηματοδότησης Επιχειρήσεων, προγράμματα στήριξης και εύρεσης εργασίας σε πτυχιούχους, το Ουαλικό Κέντρο Τεχνογνωσίας, το Πρόγραμμα Εφαρμογής Τεχνολογίας για ΜΜΕ). Επιπροσθέτως, βάσει του Στόχου 2 του βιομηχανικού προγράμματος για την Νότια Ουαλία (1997-1999), οι προτεραιότητες που καθορίστηκαν στο ΠΤΣ έχουν ενταχθεί στα διάφορα μέτρα του: περί το 20% του συνολικού προγράμματος αφιερώνεται στην εν λόγω δραστηριότητα, ήτοι επένδυση άνω των 90 εκατ. λιρών, με εισροές από το διαρθρωτικό ταμείο ελαφρώς λιγότερες από 40 εκατ. Λίρες.

#### **ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ**

21. Οι ανθρώπινες δυνατότητες είναι κεντρικό στοιχείο της ανταγωνιστικής και αναπτυξιακής διαδικασίας που βασίζεται στην γνώση. Συνεπώς πρέπει να δοθεί προσοχή:
- i. στην επιμόρφωση του ανθρώπινου δυναμικού·
  - ii. στην καθιέρωση μηχανισμών ανάδρασης μεταξύ ιδιωτικού τομέα και τεχνολογικών ινστιτούτων και πανεπιστημίων (εταιρικές συνεργασίες)·
  - iii. στην τοποθέτηση ερευνητών σε εταιρείες και στην κινητικότητα σε διεθνές περιβάλλον (ανταλλαγές μεταξύ οργανισμών των προηγμένων και των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών). Παραδείγματα κινητικότητας μπορούν να αντληθούν από το Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Έρευνα και Ανάπτυξη (ΠΛΑΙΣΙΟ 7).



## ΠΛΑΙΣΙΟ 7

### Η ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ ΜΑΡΙ ΚΙΟΥΡΙ

Στο πλαίσιο του προγράμματος "Επιμόρφωση και Κινητικότητα Ερευνητών", στο οποίο το επιμέρους πρόγραμμα ερευνητικών υποτροφιών Μαρί Κιουρί αποσκοπεί να παράσχει προηγμένη επιμόρφωση μέσω της έρευνας, διατίθενται ειδικά εργαλεία από τα οποία οι ΛΕΠ δύνανται σαφώς να επωφεληθούν, ένα εκ των οποίων είναι το Πρόγραμμα Ατομικών Ερευνητικών Υποτροφιών Ανταπόδοσης Μαρί Κιουρί, το οποίο ενθαρρύνει ερευνητές που κατάγονται από ΛΕΠ να επιστρέψουν σε ΛΕΠ της χώρας τους. Το επικείμενο σύστημα Ερευνητικών Υποτροφιών Φιλοξενίας Μαρί Κιουρί για την Ανάπτυξη θα συμβάλει στην ανάπτυξη νέων γνώσεων στα υφιστάμενα ερευνητικά ιδρύματα των λιγότερο ευνοημένων περιφερειών. Στην εν λόγω δραστηριότητα μπορούν να συμμετάσχουν ερευνητικά ιδρύματα των ΛΕΠ που έχουν ανάγκη να αναπτύξουν νέους τομείς γνώσεων, όπως επίσης να ενισχύσουν νέους και πεπειραμένους ερευνητές που φιλοξενούνται στα εν λόγω ιδρύματα. Με το Πρόγραμμα Ερευνητικών Υποτροφιών Πεπειραμένων Επιστημόνων Μαρί Κιουρί, μπορεί να γίνει μεταφορά της τεχνογνωσίας των πεπειραμένων ερευνητών της Ευρώπης μεταξύ βιομηχανίας και ακαδημαϊκών ιδρυμάτων (αμφίδρομη διαδικασία) και ομοίως να γίνει μεταφορά στις ΛΕΠ, στο πλαίσιο της συνιστώσας του εν λόγω προγράμματος που είναι αφιερωμένη σε αυτόν τον σκοπό. Άλλες υπό εξέταση δραστηριότητες στο πλαίσιο του επιμέρους προγράμματος Μαρί Κιουρί δύνανται να βοηθήσουν με πιο έμμεσο τρόπο. Αυτές περιλαμβάνουν μέτρα ενθάρρυνσης των διδασκόντων να παραμείνουν στα ερευνητικά κέντρα της Κοινότητας, ή Βιομηχανικές Ερευνητικές Υποτροφίες Φιλοξενίας, με τις οποίες ενθαρρύνονται ειδικότερα οι ΜΜΕ να συμμετάσχουν ως οικοδεσπότες στην υποδοχή νέων ερευνητών με τη βοήθεια ειδικών μέτρων. Το άνοιγμα των κυριότερων ερευνητικών υποδομών σε ερευνητικές ομάδες που κανονικά δεν έχουν πρόσβαση σε αυτές, αποτελεί έναν περαιτέρω υπό εξέταση στόχο για το επόμενο πρόγραμμα πλαίσιο.

22. Το σημείο κλειδί που πρέπει να έχει κανείς υπόψη είναι η ανάγκη να παρασχεθεί στις ΜΜΕ υποστήριξη σε θέματα διαχείρισης, ώστε να βοηθηθούν στην απορρόφηση νέων τεχνολογιών. Το να τίθεται στη διάθεσή τους τεχνολογία, δεν παράγει από μόνο του άριστα αποτελέσματα. Η ανάπτυξη επιμορφωτικών προγραμμάτων διαχείρισης της τεχνολογίας και η διαρκής επιμόρφωση των απασχολουμένων στις ΜΜΕ σε νέες τεχνικές έχει συνεπώς ουσιαστική σημασία. Η κοινοτική δράση δύναται να συμβάλει στον εν λόγω στόχο:
- οι προσπάθειες μπορούν να εντατικοποιηθούν ώστε να αυξηθεί η επένδυση σε ανθρώπινο κεφάλαιο και η δια βίου μάθηση στις ΛΕΠ. Τα διαρθρωτικά ταμεία δύνανται να στηρίξουν σχέδια εξεύρεσης εργασίας σε πτυχιούχους, τα οποία μπορούν να προσαρμοσθούν στις τοπικές συνθήκες και ανάγκες·
  - η δράση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου βάσει του τρέχοντος Στόχου 4 αποσκοπεί στη βελτίωση τόσο των προσόντων, όσο και της διαχειριστικής ικανότητας και των προοπτικών απασχόλησης των εργαζομένων που ήδη απασχολούνται. Αποτελεί άμεση απάντηση στην ανάγκη να βοηθηθούν οι εργαζόμενοι της Ένωσης να προσαρμοστούν στις αλλαγές στην βιομηχανία και στις αλλαγές στα συστήματα παραγωγής, κατεύθυνση προς την οποία η κοινοτική πρωτοβουλία ADAPT έχει ήδη συμβάλει σημαντικά. Ο νέος Στόχος 3 (περιλαμβάνει τους σημερινούς Στόχους 3 και 4) θα παγιώσει την εν λόγω παρέμβαση·
  - πρέπει να προωθηθεί ο ρόλος των ICTs (Τεχνολογίες των Πληροφοριών και των Επικοινωνιών) στην ανάπτυξη ανοικτών συστημάτων εξ αποστάσεως μάθησης,

ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση στην επιμόρφωση, ειδικά των ΜΜΕ, των εργαζομένων χαμηλών προσόντων και των μακροχρόνιων ανέργων, καθώς και ο ρόλος των συστημάτων υποστήριξης τηλεεργαζομένων.

## ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

23. Οι πολιτικές ΕΤΑ και καινοτομίας πρέπει να ενταχθούν στον παραγωγικό ιστό της περιφέρειας. Τούτο σημαίνει ότι οι περιφερειακοί φορείς οφείλουν να προσδιορίσουν και να κατευθύνουν τους πόρους σε στρατηγικές περιφερειακές προτεραιότητες.

Η ολοκληρωμένη στρατηγική ΕΤΑ και καινοτομίας πρέπει να βασίζεται στην εταιρική συνεργασία μεταξύ τοπικών και περιφερειακών οργάνων, κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η στρατηγική πρέπει να αποσκοπεί στην προώθηση της καινοτομίας, στη βελτίωση της δικτύωσης και της βιομηχανικής συνεργασίας και στην ενίσχυση των ανθρώπινων δυνατοτήτων και να προσαρμόζεται στα θεσμικά, κοινωνικοοικονομικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά κάθε περιφέρειας. Ο ρόλος της Επιτροπής πρέπει να είναι η δημιουργία πλαισίου για την επίτευξη της εν λόγω στρατηγικής.

24. Οι περιφέρειες πρέπει να δρομολογήσουν και να αναπτύξουν ολοκληρωμένη στρατηγική ΕΤΑ και καινοτομίας, με βάση τις ανάγκες της περιφερειακής οικονομικής δομής και να βελτιώσουν προοδευτικά το περιεχόμενο των σχεδίων περιφερειακής ανάπτυξης κατά τη διάρκεια του επόμενου γύρου παρεμβάσεων των διαρθρωτικών ταμείων.

Τα κράτη μέλη οφείλουν, με πνεύμα συνεργασίας, να διασφαλίσουν ότι οι σχετικές εθνικές πολιτικές συμπληρώνουν και υποστηρίζουν τις ανάγκες και το δυναμικό που επιστημαίνονται σε περιφερειακό και κοινοτικό επίπεδο.

Τα κράτη μέλη καλούνται να λάβουν υπόψη τις συστάσεις που διατυπώνονται στην παρούσα ανακοίνωση στο πλαίσιο του έργου που επιτελείται από το ΣΑΚΧ.

25. Η Επιτροπή:

- διάκειται ευνοϊκά στην ένταξη της ΕΤΑ και της καινοτομίας στα μελλοντικά διαρθρωτικά προγράμματα. Η παρούσα ανακοίνωση αποτελεί τη βάση για την καθιέρωση των κατευθυντήριων γραμμών των διαρθρωτικών παρεμβάσεων στον τομέα της ΕΤΑ και της καινοτομίας. Χρησιμοποιεί επίσης ως κείμενο αναφοράς για την *εκ των προτέρων* αξιολόγηση της συνοχής της στρατηγικής ΕΤΑ και καινοτομίας που παρουσιάζεται στα σχέδια περιφερειακής ανάπτυξης·
- προτίθεται να στηριχθεί στην πείρα που αποκτήθηκε από τις υφιστάμενες στρατηγικές για την περιφερειακή καινοτομία και την κοινωνία των πληροφοριών, προκειμένου να παγιώσει την προσέγγιση από κάτω προς τα πάνω με προσανατολισμό τη ζήτηση, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας·
- καλεί τα κράτη μέλη να αναπτύξουν από κοινού, πριν από την επόμενη προγραμματική περίοδο για τα διαρθρωτικά ταμεία, σειρά συντονισμένων δεικτών επίδοσης για την ΕΤΑ και την καινοτομία, βάσει των οποίων θα γίνει η αξιολόγηση και η παρακολούθηση των διαρθρωτικών παρεμβάσεων·
- προτείνει την ενίσχυση της υπερεθνικής εταιρικής συνεργασίας, μεταξύ των κέντρων αριστείας που βρίσκονται σε περιφέρειες που δεν έχουν ακόμη επαρκώς αναπτυχθεί σε τεχνολογικό επίπεδο και των κέντρων αριστείας των άλλων περιφερειών. Σε αυτό το πλαίσιο, προτίθεται να προωθήσει διάφορες μορφές συνεργασίας, σε εθελοντική βάση, όπως:

- μαθήματα επαγγελματικής επιμόρφωσης σε κέντρα αριστείας (ΕΚΤ)
- ενίσχυση των δομών και του επιστημονικού εξοπλισμού στις επιλέξιμες περιφέρειες (ΕΤΠΑ)
- δημιουργία υπερεθνικών κοινοπραξιών (ή ΕΟΟΣ -Ευρωπαϊκός Όμιλος Οικονομικού Σκοπού) για ερευνητικά έργα στο πλαίσιο του ΠΠ για την ΕΤΑ.
- καλεί κάθε ΧΚΑΕ και την Κύπρο να αναπτύξουν κατάλληλη στρατηγική ΕΤΑ και καινοτομίας σε περιφερειακό και εθνικό επίπεδο, η οποία θα εξετασθεί με βάση το προενταξιακό πλαίσιο της κάθε χώρας, όπως συμφωνήθηκε στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λουξεμβούργου. Η Επιτροπή θα ενισχύσει την ανταλλαγή εμπειριών μεταξύ των υποψηφίων χωρών και των κρατών μελών
- προτίθεται να δημιουργήσει στον Παγκόσμιο Ιστό (Web) τον Ευρωπαϊκό Χώρο Αμφίδρομης Επικοινωνίας για την ΕΤΑ και την Καινοτομία, προκειμένου να διασυνδεθούν οι περιφέρειες, τα κράτη μέλη και οι υποψήφιες χώρες.

## **ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ ΚΥΡΙΩΝ ΟΡΩΝ**

<b>ADAPT</b>	Κοινοτική πρωτοβουλία με στόχο την πρόβλεψη των αλλαγών στην εργασιακή δομή των επιχειρήσεων και την προετοιμασία των εργαζομένων
<b>BERD</b>	Επιχειρησιακές δαπάνες για την έρευνα και την ανάπτυξη
<b>BICs</b>	Ευρωπαϊκά Κέντρα Επιχειρήσεων και Καινοτομίας (ΕΚΕΚ)
<b>BRITE-EURAM / CRAFT</b>	Πρόγραμμα για τα υλικά του 4ου ΠΠ / Πρωτοβουλία με στόχο την ενθάρρυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ στα Ευρωπαϊκά Ερευνητικά Έργα
<b>CEECs</b>	Χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (ΧΚΑΕ)
<b>CSFs</b>	Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης (ΚΠΣ)- (προγράμματα για τις περιφέρειες του Στόχου 1)
<b>ERDF</b>	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ)
<b>ESDP</b>	Σχέδιο Ανάπτυξης Κοινοτικού Χώρου (ΣΑΚΧ)
<b>ESF</b>	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
<b>FP</b>	Πρόγραμμα Πλαίσιο για την Έρευνα και την Τεχνολογική Ανάπτυξη
<b>GERD</b>	Ακαθάριστες Δαπάνες για την Έρευνα και την Ανάπτυξη
<b>ICTs</b>	Τεχνολογίες των πληροφοριών και των επικοινωνιών
<b>LFRs</b>	Λιγότερο Ευνοημένες Περιφέρειες (ΛΕΠ)
<b>RIS</b>	Στρατηγικές Περιφερειακής Καινοτομίας
<b>RISI</b>	Περιφερειακές Πρωτοβουλίες για την Κοινωνία των Πληροφοριών
<b>RITTS</b>	Περιφερειακή Καινοτομία και Στρατηγικές Μεταφοράς της Τεχνολογίας και Υποδομές
<b>RTD</b>	Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη (ΕΤΑ)
<b>SMEs</b>	Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ)
<b>SPDs</b>	Ενιαία Έγγραφα Προγραμματισμού (ΕΕΠ)- (προγράμματα για τις περιφέρειες των Στόχων 2 και 5β)
<b>TSER</b>	Στοχοθετημένη Κοινωνικοοικονομική Έρευνα
<b>TSMEs</b>	Μέτρα Ενίσχυσης της Τεχνολογίας για τις ΜΜΕ

ΠΙΝ. 1  
ΕΤΑ: Βασικοί Δείκτες  
1995

	B	DK	D	F	I	NL	A	FIN	S	UK	EUR 11 <sup>1</sup>	EUR 4	EL	E	IRL	P
Πληθυσμός (1000)	10137	5228	81661	58138	57301	15459	8047	5108	8827	58606	308511	63179	10454	39210	3598	9917
Εργατικό δυναμικό (1000)	4183	2796	38961	25033	22607	7304	3842	2429	4498	28404	140037	25948	4201	15561	1434	4753
ΑΕΠ (σε εκατ. ECU)	205852	132474	1845177	1176205	831376	302543	172372	95599	176275	841571	5779444	643889	87416	428091	49215	79166
ΑΕΠ/ Κατά κεφαλήν	20307	25340	22596	20231	14505	19571	21422	18716	19970	14360	18733	10192	8362	10918	13677	7983
GERD (εκατ. ECU)																
Ανά κάτοικο (1000 ECU)	327	462	515	473	151	403	339	443	689	295	384	83	46	87	192	47
% του ΑΕΠ	1,61%	1,82%	2,28%	2,34%	1,04%	2,06%	1,58%	2,37%	3,45%	2,05%	2,05%	0,82%	0,48%	0,80%	1,41%	0,61%
Προσωπικό Ε&Τ																
% του εργατικού δυναμικού	1,23%	1,71%	1,52%	1,58%	0,86%	1,47%	1,18%	1,97%	1,95%	1,22%	1,37%	0,73%	0,83%	0,73%	1,14%	0,53%
GBAORD % του συν. προϋπολογισμού	1,95%	1,79%	3,60%	4,33%	1,65%	2,70%	2,37%	2,90%	3,17%	2,27%	2,93%	1,62%	0,67%	1,36%	1,09%	1,61%
GOVERD % του ΑΕΠ	0,06%	0,32%	0,34%	0,49%	0,22%	0,37%	0,12%	0,41%	0,13%	0,30%	0,33%	0,16%	0,12%	0,17%	0,14%	0,16%
HERD % του ΑΕΠ	0,44%	0,41%	0,43%	0,38%	0,25%	0,58%	0,50%	0,46%	0,63%	0,39%	0,41%	0,24%	0,22%	0,25%	0,27%	0,21%
Προσωπικό Ε&Τ Δημοσίου Τομέα και Τομέα Ανώτατης Εκπαίδευσης																
% του συν. προσωπικού Ε&Τ	47%	47%	46%	50%	62%	60%	59%	49%	45%	44%	49%	73%	89%	71%	54%	69%
BERD (εκατ. ECU)																
% του ΑΕΠ	1,09%	1,10%	1,51%	1,44%	0,56%	1,09%	0,83%	1,50%	2,68%	1,34%	1,30%	0,35%	0,11%	0,37%	0,99%	0,12%
% του GERD	67%	60%	66%	62%	54%	53%	52%	63%	78%	65%	64%	45%	24%	46%	70%	20%
Προσωπικό ΕΤΑ ιδιωτικού τομέα																
% του εργατικού δυναμικού	0,65%	0,92%	0,82%	0,80%	0,33%	0,59%	0,49%	1,00%	1,08%	0,68%	0,69%	0,20%	0,09%	0,21%	0,53%	0,16%
% του συν. προσωπικού Ε&Τ	53%	53%	54%	50%	38%	40%	41%	51%	55%	56%	51%	27%	11%	29%	46%	31%
Αριθ. αιτήσεων για κυρωτικά διατάγματα ευρεσιτεχνίας																
Ανά εκατ. πληθυσμού	94	119	168	95	46	116	99	172	199	79	108	11	4	12	37	2

Πηγή: Eurostat

<sup>1</sup>: Εκτίμηση

<sup>2</sup>: Δεν περιλαμβάνεται το Λουξεμβούργο

Όλα τα δείγματα για το προσκό υπολόγιστο κατάταμο

ECU: Τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία

GERD - Ακαθάριστες Εγχώριες Δαπάνες για Ε&Τ

GOVERD - Δαπάνες Ε&Τ Δημοσίου Τομέα

HERD - Δαπάνες Ε&Τ Τομέα Ανώτατης Εκπαίδευσης

BERD - Δαπάνες Ε&Τ Επιχειρηματικού Τομέα

GBAORD - Δημόσιες Πιστώσεις Προϋπολογισμού για Ε&Τ

GOV - Δημόσιος Τομέας

HES - Τομέας Ανώτατης Εκπαίδευσης

BES - Επιχειρηματικός Τομέας

ΤΙΝ. 2  
ΕΤΑ: Βασικοί Δείκτες  
Διαφορές ανά περιφέρεια

	ΓΕΡΜΑΝΙΑ <sup>4</sup>		ΓΑΛΛΙΑ <sup>3</sup>		ΙΤΑΛΙΑ		ΙΣΠΑΝΙΑ		ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ		ΕΛΛΑΔΑ		ΕΥΡΩ1	ΕΥΡΩ2
	1993		1994		1994		1994		1995		1993		1995	1995
	Στόχ.1	Εκτ. Στ.1	GERD<	GERD>	Στόχ.1	Εκτ. Στ.1	Στόχ.1	Εκτ.Στ.1	Υπόλ.	Λισσαβόν	Υπόλ.	Αττική		
<b>GERD (εκατ.ECU)</b>														
Ανά κάτοικο (1000 ECU)	179	548	21	94	67	211	44	151	30	81	26	57	384	83
% του ΑΕΠ	1,78%	2,46%	1,25%	3,49%	0,64%	1,20%	0,50%	1,18%	0,46%	0,81%	0,36%	0,67%	2,05%	0,82%
<b>Προσωπικό Ε&amp;Τ</b>														
% του εργατικού δυναμικού	na	na	0,65%	2,16%	0,49%	0,97%	0,54%	1,20%	0,38%	0,80%	0,63%	0,96%	1,37%	0,73%
<b>GOVERD</b>														
ανά κάτοικο (1000 ECU)	52	78	3	15	12	46	7	34	3	31	8	18	61	16
% του ΑΕΠ	0,52%	0,35%	0,20%	0,56%	0,11%	0,26%	0,08%	0,27%	0,05%	0,31%	0,12%	0,21%	0,33%	0,15%
HERD % του ΑΕΠ	0,62%	0,41%	0,11%	0,29%	0,33%	0,25%	0,28%	0,24%	0,20%	0,21%	0,17%	0,24%	0,41%	0,24%
<b>Προσωπικό Ε&amp;Τ Δημοσίου Τομέα και Τομέα Ανώτατης Εκπαίδευσης</b>														
% του συνολικού προσωπικού Ε&Τ	na	na	31%	30%	83%	57%	86%	64%	67%	72%	88%	81%	49%	73%
<b>BERD (εκατ.ECU)</b>														
% του ΑΕΠ	0,64%	1,70%	0,93%	2,60%	0,19%	0,69%	0,13%	0,66%	0,10%	0,14%	0,07%	0,22%	1,30%	0,35%
% του GERD	36%	69%	75%	75%	30%	57%	27%	56%	23%	18%	20%	33%	64%	45%
<b>Προσωπικό Ε&amp;Τ ιδιωτικού τομέα</b>														
% του εργατικού δυναμικού	na	na	0,46%	1,50%	0,09%	0,42%	0,08%	0,43%	0,13%	0,23%	0,07%	0,18%	0,69%	0,20%
% του συνολικού προσωπικού Ε&Τ	na	na	71%	69%	17%	43%	14%	36%	33%	28%	12%	19%	51%	27%
<b>Αριθ. αιτήσεων για ευρωπαϊκά διπλώματα ευρεσιτεχνίας</b>														
Ανά εκατ. πληθυσμού	23	176	65	172	7	61	5	20	1	2	2	8	108	11

Πηγή: Eurostat

Όλα τα δεδομένα για το προσωπικό υπολογίζονται κατά άτομο

ECU: Τρέχουσα συναλλαγματική ισοτιμία

<sup>1</sup> Εκτίμηση

<sup>2</sup> Δεν διατίθενται δεδομένα για το Λουξεμβούργο

<sup>3</sup> Η πρώτη στήλη περιλαμβάνει τους μέσους όρους όλων των γαλλικών περιφερειών των οποίων οι GERD (% του ΑΕΠ) είναι μικρότερες από τον μέσο όρο της χώρας (2,38%)

<sup>4</sup> Δεν διατίθενται στατιστικά για τις περιφερειακές δαπάνες ΕΤΑ και προσωπικού στην Ανώτατη Εκπαίδευση

GERD - Ακαθάριστες Εγχώριες Δαπάνες για Ε&Τ

GOVERD - Δαπάνες Ε&Τ Δημοσίου Τομέα

HERD - Δαπάνες Ε&Τ Τομέα Ανώτατης Εκπαίδευσης

BERD - Δαπάνες Ε&Τ Επιχειρηματικού Τομέα

GOV - Δημόσιος Τομέας

HES - Τομέας Ανώτατης Εκπαίδευσης

BES - Επιχειρηματικός Τομέας

ΠΙΝ. 3  
 ΞΤΑ: Βασικοί Δείκτες  
 Διαρθρωτικά Ταμεία

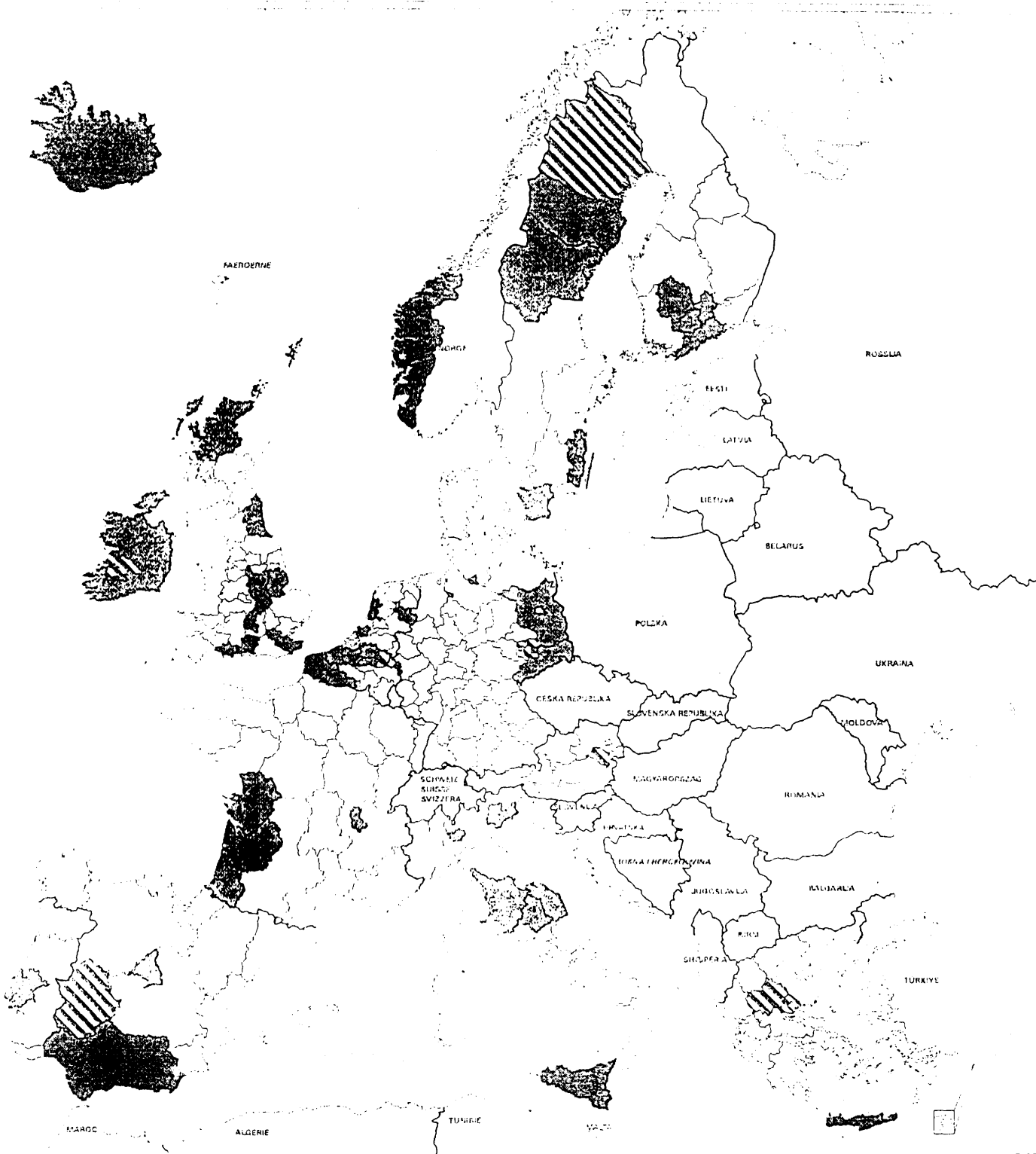
1989-1993 / 1994-1999

Εκατ. ECU	1989-1993			1994-1999		
	ΣΥΝΟΛΟ	ΞΤΑ	%	ΣΥΝΟΛΟ	ΞΤΑ	%
Στόχ. 1	49.818	1.280	2,92%	93.972	5.049	5,37%
Στόχ. 6				697	58	8,28%
Στόχ. 2	6.130	705	11,50%	15.352	2.580	16,80%
Στόχ. 5β	2.232	32	1,43%	6.860	142	2,06%
Στόχ. 3 / 4	6.669	453				
Στόχ. 3				12.938	-	-
Στόχ. 4				2.246	-	-
Στόχ. 5α Γεωργία	3.523	-	-	5.251	-	-
Στόχ. 5α Αλιεία	529	-	-	885	-	-
Κοινωνικές πρωτοβουλίες	5.285	1.450	27,44%	14.018	690	4,92%




Πηγή: Δεδομένα ΓΔΧΠ

Article 10 du FEDER : Actions innovatrices en coopération avec la DG XIII, le Programme Innovation  
Article 10 of ERDF : Innovative measures in cooperation with DG XIII, the Innovation Programme

Stratégies Régionales d'Innovation (R.I.S.) et Infrastructures et Stratégies Régionales de Transfert de Technologie et de Soutien à l'Innovation (R.I.T.T.S.)  
Regional Innovation Strategies (R.I.S.) and Regional Innovation and Technology Transfer Infrastructures and Strategies (R.I.T.T.S.)



LEGENDE - LEGEND

-  R.I.S. & R.I.T.T.S.
-  Projets pilotes R.I.S. 1996-98  
(y compris projets pré-pilotes RTP 1994-96)  
R.I.S. pilot projects 1996-98  
(pre-pilot projects RTP 1994-96 included)
-  Projets R.I.T.T.S. présélectionnés 1995-98  
R.I.T.T.S. pre-selected projects 1995-98
-  Frontières Nationales  
National Boundaries
-  Frontières de Régions (NUTS 2)  
Regional Boundaries (NUTS2)

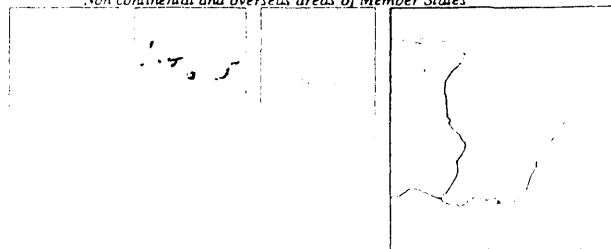


0 100 200 km

Cette carte n'a aucun statut légal  
CE-DGXXVIGIS, source GISCO, XVI-A-2  
This map has no legal status.  
EC - DGXXVIGIS, source GISCO, XVI-A-2

Carte éditée en 04/1995. Map edition: 04/1995

Les territoires non continentiels et outre-mer des Etats Membres  
Non continental and overseas areas of Member States







ISSN 0254-1483

COM(98) 275 τελικό

# ΕΓΓΡΑΦΑ

GR

02 04 12 15

---

Αριθ. καταλόγου : CB-CO-98-362-GR-C

ISBN 92-78-36927-6

---

Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

L-2985 Λουξεμβούργο